

Томілін О.О., д.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів та кредиту
Полтавська державна аграрна
академія

Томіліна А.
магістр з фінансів, банківської справи
та страхування

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ГРОШОВО- КРЕДИТНИХ ЗАСОБІВ

***Анотація.** Розкрито основні антикризові заходи щодо оздоровлення фінансово-кредитної системи України. Показані сучасні основні напрямки підвищення ефективності використання грошово-кредитних засобів. Доведено, що основними компонентами організаційного впливу на регулювання фінансово-економічних відносин є: ринкове позиціонування суб'єкта регулювання через вплив на нього цінового, фінансово-кредитного, інвестиційного та податкового механізмів. Визначено, основні заходи, які спрямовані на оздоровлення фінансової системи України. Основна орієнтація грошово-кредитних економічних відносин повинна бути направлена на зниження диспропорцій доходів основних верств населення.*

***Ключові слова:** грошово-кредитні кошти, фінансова система, процес, чинник, кредитування*

Відсутність кредитних коштів, особливо в період світової пандемії призводить до того, що підприємства не можуть забезпечити себе обіговими коштами і змушені переходити інколи на давальницькі й бартерні схеми розрахунків, а окремі компанії, не розраховувшись із взятими на себе зобов'язаннями, й взагалі опинилися на межі банкрутства. Використання виробничим підприємством сучасних форм кредитування (овердрафт, факторинг, вексельні кредити), залучення оптимальних обсягів, позичених коштів сприяє зміцненню його економічної безпеки та підвищенню ефективності діяльності.

Питання про межі кредиту є відносно новим у теоретичних дослідженнях кредиту, мало вивченим і досить спірним. Насамперед слід чітко визначити саме поняття меж кредиту. Під ним розуміють такий рівень розвитку кредитних відносин в національній економіці, за якого попит і пропозиція на кредит балансуються при збереженні стабільної, помірної, доступної для переважної більшості нормально працюючих позичальників, процентної ставки. Реальний попит на позичкові кошти, який пред'являють економічні суб'єкти – учасники відтворювального процесу при нормальній ставці банківського процента, є кількісним виразом межі нарощування пропозиції позичок з боку кредиторів, передусім банків [5,с.101]. Лібералізація

грошово-кредитних відносин внаслідок глобалізаційних процесів призвела до інтенсифікації розвитку підприємницької діяльності одночасно з посиленням впливу дестабілізаційних факторів зовнішнього середовища на функціонування суб'єктів господарювання та погіршення кількісних та якісних характеристик їх діяльності [7, с. 4]. Залучення підприємством кредитних ресурсів за допомогою такого інструменту як облігації має стати не панацеєю чи єдиним способом їхнього залучення, а лише додатковим щодо кредитування методом, оскільки має на меті зменшити ризик неотримання у повному чи достатньому обсязі грошових ресурсів, необхідних йому для розвитку своєї діяльності [2, с.116]. За економічною сутністю фінансово-кредитний механізм являє собою сукупність форм і методів створення і використання фінансових ресурсів з метою забезпечення потреб підприємства [4, с.11]. На нашу думку, основними компонентами організаційного впливу на регулювання фінансово-економічних відносин є ринкове позиціонування суб'єкта регулювання через вплив на нього цінового, фінансово-кредитного, інвестиційного та податкового механізмів. Формування раціональної структури національної економіки можливе тільки при умові державного регулювання соціально-економічними процесами виробництва.

Для економічного регулювання грошово-кредитної політики необхідним є сприяння підвищенню конкурентоспроможності виробництва вітчизняних товарів на внутрішньому і світовому ринках, підтримка внутрішнього попиту через механізм стимулювання внутрішнього товаровиробника. Вважаємо, що основними цілями структурно-організаційного інструменту регулювання є: митно-тарифні; соціально-психологічні; ринково-ціноутворюючі; фінансово-кредитні; інноваційно-інвестиційні.

Досить вагомим стримуючим чинником при кредитуванні виробничих підприємств також є недостатній рівень капіталізації банків, який не дозволяє здійснювати значні кредитні вкладення в інвестиційну діяльність підприємств [6, с. 38]. Впровадження лізингу стане гнучким економічним важелем здатним залучити інвестиції, сприяти підйому вітчизняного виробництва, залучити капітал в життєво важливі галузі економіки країни, забезпечити реальну підтримку малому бізнесу[3, с. 2471–2472]. До основних напрямків підвищення ефективності використання грошово-кредитних засобів можна віднести: процентну політику; рефінансування комерційних банків; монетарне регулювання; регулювання курсу національної валюти [1, с. 53].

Отже, виходом із ситуації що склалася має стати розробка та реалізація наступних антикризових заходів: удосконалення кредитно-фінансової та інвестиційної політики держави; удосконалення організації праці та виробництва, підвищення кваліфікації кадрів; перехід до енергозберігаючого господарювання; впровадження прогресивних технологій, механізації та автоматизації виробництва; постійне здійснення управління грошовими потоками; розрахунок коефіцієнта співвідношення річного грошового потоку та загальної суми кредиторської заборгованості для оцінки фінансової спроможності підприємства; розширення підготовки спеціалістів у галузі антикризового управління. Таким чином заходи, спрямовані на оздоровлення фінансової системи України, можуть дати позитивні результати лише за умови санації фінансів базової ланки економіки – підприємства та організацій.

Література

1. Томілін О. О. Визначення основних структурних змін в системі економічного регулювання грошово-кредитної політики України. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. Полтава: ПДАА, Вип. № 1 (8). Т. 2, 2014. С. 48–53. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1539> (дата звернення - 28.05.2020).

2. Томілін О. О. Шляхи поліпшення кредитного

забезпечення діяльності підприємств. *Вісник Полтавської державної аграрної академії № 1 (44)*. Полтава, 2007. С.112–116. URL:

<http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1526> (дата звернення - 28.05.2020).

3. Томілін О.О., Лоза С. С. Стан лізингового кредиту в Україні. *Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць*. Вип. № 265: В 9 т. Т.VII. Дніпропетровськ: ДНУ, 2010. С. 2468–2472. URL:

<http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1536> (дата звернення - 28.05.2020).

4. Дорогань В. К., Томілін О. О., Гаврилова О. А. Основи фінансової діяльності підприємства: підручник. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2008. 259 с. URL:

<http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1628> (дата звернення - 28.05.2020).

5. Томілін О. О., Гаврилова О. А., Демчук Г. С. Гроші та кредит: навч. посіб. Полтава: ПОКППІТ “Освітаінфоком”, 2009. 172 с. URL:

<http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1648> (дата звернення - 28.05.2020).

6. [Маренич Т. Г.](#) Банківський кредит у фінансовому забезпеченні сільськогосподарських підприємств / Т. Г. Маренич, О. Г. Малій // [Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка](#). – 2019. – Вип. 200. – С. 30-43. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtusg_2019_200_6 (дата звернення - 28.05.2020).

7. Держава, підприємства та банки в системі

антикризового управління : монографія [Текст] / за заг. ред. Т. А. Васильєвої, О. Б. Афанасьєвої. – Суми : Ярославна, 2013. – 488 с.

Артамонова Г.В., к.е.н., доцент
кафедра міжнародної економіки
Національний університет харчових
технологій

ДИСКУСІЯ ЯК ДІАЛОГОВА ТЕХНОЛОГІЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

***Анотація.** Розглянуто дискусію як діалогову технологію навчального процесу. Метод дискусії є досить поширеним педагогічним інструментом в університетах та бізнес-школах США, Великої Британії та багатьох інших країнах.*

***Ключові слова:** дискусія, знання, фахівець, навчальний процес, метод навчання*

Вимоги до знань, практичних навичок та підготовки висококваліфікованих працівників у потенційних працедавців у сучасних реаліях постійно зростають. Обов'язковою рисою майбутнього фахівця називають уміння компетентно обговорювати важливі проблеми, переконувати опонента,